

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TĒVYNĒ

ORGANAŠ SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 14. Boston, Mass., Antradienis 28 d. Balandžio (April), 1908 m. M. I.
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

The Lithuanian Weekly "TĒVYNĒ"
Published every Week by Lithuanian Alliance of America.
EARLY SUBSCRIPTION RATES:
For the members of Lithuanian Alliance of America.....50c.
For non members, in the United States, Canada and Mexico.....\$1.25
To Foreign Countries.....\$2.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.
All communications should be addressed:
"TĒVYNĒ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Sąvaitraštis "TĒVYNĒ"
Išėina kas Antradienis (Utarnykas), South Boston'e, Mass.
PRENUMERATA METUI:
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams.....50c.
Nesąnariams Suvienuose Valstijose, Kenadoje ir Meksikoje.....\$1.25
Kitose viešpatystėse.....\$2.00
APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMŲ.
Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:
"TĒVYNĒ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Ką mes turime veikt?

Žiemos laikas prabėgo su vėjais, su audrotais šturmais ir štai laukiame pavasario, giedriųjų dienių ir, kada saulutė užžibės leisdama savo karštus spindulius mūsų žemelėn ir apdengs gyvais žaliais liaurais laukus, papuoš darželius žydinčiomis gėlėmis, medžius apvainikuos lapais ir žiedais, paukščiai giedos ir supsis medžių šakelėse, gamtą bovydami... O mes... mes tik žiūrėsime ir klausysime jų jausmingų koncertų ir mes tik užsiganėdinsime tais paukščių koncertais, žolynų kvapniais ir gražiomis pavasario dienelemis. Ne, tuom negalime užsiganėdinti, negalime džiaugtis vien tik svetimu triusu, kas yra svetima tai dar mums nesuprantama, mums jausmų nesukelia minties ne užduoda, mums viskas praėina taip kaip mažų kudikių žaislės. Mums reikia savo koncertų, teatrų, prelekcijų, prakalbų, diskusijų, o mūsų S. L. A. kuopose visai mažai tas tenka išgirsti.

Dėlto mums reikia rūpintis ne tuščias polemikas kelti, politikuoti. Kas myli politikavimus, tas myli ir neteisybę, nes jau šiandien politikos yra visos pasmirdušios neteisybėmis, o mylinti teisybę nesivaržo pastoti garbingais, nesisiulo save, kad juos kas garbintų kaipo didvyrius, bet juos pati visuomenė suranda ir pakviečia. Visuomenė mato kas veikia ir veiktį gali, ir tuos kviečia prie darbo, darbininkų bei tautos gerovei. Mums reikalinga yra įvykdinti S. L. A. teatrališkus burelius kurie rengtų teatrališkus perstatymus, koncertus, monologus, deklamacijas ir t. t. Mums reikia, kad mūsų organizacija, S. L. A. rūpintusi išleidinėti lietuviškas knygas ir S. L. A. nariams suteiktų norintiems skaityti už pusę kainos. Teipgi mums reiktų apkalbėti, kad mūsų S. L. A. organas

galėtų išeit du kartu į sanvaitę, nes daugumas reikalavo, kad iš karto būtų išleidžiamas kasdieninis organas. Visiems daugiausiai privalo rūpėti apšvietimo reikalai, nes kur mokslas, apšvietimas, supratimas ir dora, ten žmonių buvis pats per save pasigerina. Žmogus apsišvietęs pats atjaučia ir kito vargus, skurdą ir nuo išnadojų moka apsisaugoti, o kaip visi apsišvies, tai tuomet pranyks išnaudotojai, skurdžiai, kapitalistai ir elgėtos. Grius kalėjimai, pranyks ir kartuvės, o užžydės laisvė, lygybė ir broliškumas visiems. Todėl mūsų kiekvieno pareiga yra siekti prie idėjos, augštos idėjos, su noru, su pasišventimu, nes jis tik mūsų yra vienatinis įrankis kovojimui už buvį.

Bakutis.

ATSIŠAUKIMAS.

Lietuvos Sunų Draugystės į visas kitas tautiškas draugystes gyvuojančias po S. L. A. čarteriu.

Jau daug sykių buvo apkalbėtas klausimas S. L. A. seimuose ir per laikraščius susivienyt laisvoms, tautiškom draugystėms gyvuojančioms po S. L. A. čarteriu. Vienok šitasai užmanymas tik ir pasiliko užmanymu, nieks jo ligšiol nuodugnai turbūt nesvarstė, todėl ir pasiliko padėtas į šalį, nors buvo ir gana rodosi svarbus. Mūsų L. S. draugystė savo susiėjime balandžio 12 dieną nusprendėme iš naujo pakalbinti draugystės prie susivienyimo, atsiliepiant per S. L. A. organą "Tėvynė".

Mes svarstydami dabartinį padėjimą mūsų draugų, pripažinome, kad butinai yra reikalinga mūsų draugystėms susivienyt geidžiant labo draugystėms ir jų nariams dėlei sekančių priežaščių: Kad dabartinės gyvenimo sanlygos, mūsų tautiečius priverčia tankiai kilnotis iš vienos vietos į kitą. Persikėlus

naujon vieton, jau gyvenant toliaus nuo senos vietos, atsitikus nelaimei, arba numirus, negalima prisišaukt per tolumą iš savo draugystės sau globėjus, kad nelaimingą prižiūrėtų. Nors čia jau naujoje vietoje teipgi rastusi tokia pat draugystė su toms pačioms tiesomis kaip ir senoj vietoje draugyste, bet prie jos šauktis pagalbos bei prižiurėjimo nėra vilties, nes vistiek nežiurės, nė nešelps svetimą ten iš kitos draugystės, iš Philadelphijos ar Pittsburgo atvykusį.

Ištikro tai yra keistas mūsų draugysčių nesupratimas vienybės naudingumo; jeigu likišiol nesirupino draugiškai susirišt viena su kita. Antra ėmus: Kiek da draugystės dabar buna apgaudinėjamos per savo narius kitur išvažiavusius. Nekartą sveiki budami serga ir naudojasi suvis bereikalo draugystės pinigais, ką teko jau nekartą ir patyrt, kad prigulintis draugystėse Pensylvanijoje, atvažiuoja į Illinois; čia kartais jeigu išserga sanvaitę laiko, tai davus daktarui dolerį gauna paliudijimą, buk sergąs 5-6 sanvaites. Ir ką tenaitinė draugystė gali žinot apie šelmystes savo draugo? Kiek randa daktaro raštelyje paliudyta, už tiek ir užmoka (reikalui prisiėjus galėčiau prirodyt ir atsitikimą tokį, nes buvau prašytas melagingai laišką rašyt). Čia jau draugystė teisingai sakant tampa apvogta nuo savo nario. Kartais atsitinka, kad iš tos pačios draugystės net keli nariai kitur išvažiuoja ir teip tankiau savo draugystę apgavinėja, kada tik jie panori.

Susirišus draugystėms, jau panašei neatsitiktų, nes tuomet draugystės viena kitos narius saugiau pridabotų su pinigine pašelpa ir nelaiminguose atsitikimuose prižiūrėtų.

Gerbtinos Draugystės, kurios prijaučiate jau nuo senei pajudintam šitam užmanymui, susivienyti; pritarėnčios, teiksitės atsiliept per "Tėvynę" ir privatiškuose laiškuose ant adreso mūsų draugystės sekretoriaus: V. Burba, 313 North 15-th st., Springfield, Ill. Toliaus norinčios draugystės susivienyt, galėsime viena kitai savo išgalvotus įstatus perduoti, kas link susivienyjimo. O gal priseitų ir susivažiavimas visų draugysčių atstovų turėt, bet tai jau tas prigulės nuo pačių draugysčių.

Vardan Liet. Sunų Dr-stės: **V. Černauskas.**
1711 E. Matheny ave.

V. Burba.

313 N. 15-th st., Springfield, Ill.

Melija.

Prakeiktas be dušios, su dušia prazuk,
Iščiulpęs mergaitės dorybę! Pabugk!...
Maironis.

Varpas skambėjo linksmu ir graudingu balsu,
kurs plaukė toli, toli į eterio gelmes.

Puiki šventadienio diena nešė visai gyvybei
džiaugsmą ir linksmybę. Saulė berte bėrė savo gau-

sius spindulius ant žemės, kurie atsimušdami į apdulėjusius stiklus mažos, medinės bažnytėlės langus, tvėrė kitas saules. Visur buvo tyku. Vėjo nėjokio. Visur, kur tik nepažvelgus, buvo linksma, tartum kiekviena pastogė šypsojosi ir juokino praeivius, kurie juokavodami ir šnekučiuodami traukė tai į bažnytėlę, tai iš bažnytėlės.

Drauge ėjo ir Melija, kuri ištolo išrodė lyg senutė, bet iš viso jos sudėjimo, galima buvo numanyti, kad ji buvo dar jauna, ką tik pražydusi, ką tik pradėjusi skinti gėleles jaunystės dienų. Ji ėjo palenkus galvą, papuoštą šviesiai geltonais plaukais, nuslinkusiais ant jos įdubusių mėlynų akių. Ji viena buvo nuliudusi, susikrimtusi; neramino jos tie skaistūs saulės spinduliai; nežadino jos burys praeinančių mergaičių linksmi, ramiai šnekančių. Jai rodėsi, kad ji atskirta nuo visų, niekur netinka.

Kada ji įėjo į bažnytėlę, jau rado veik pilną prikimštą mergaičių, jaunikaičių, vyrų ir moterių, kurie pilni vilties maldavo sau geidžiamos laimės... Maldavo ir Melija, bet jos malda tai kilo augštin, tai puolė žemyn. Ji viena rodosi negalėjo statyti prieš savo maldavimus. Baisus abejonės žaltys kankino jos jaunutę širdį. Ji nedrįso pakelti akių; jai rodėsi, kad visi į ją žiuri, tartum mato jos gyvenimą, ją niekina. Tik retkarčiais, lyg pagautas paukštis, nedrąsiai dairėsi į šalis, tai vėl kniaubėsi ir smego į svajonių vilnis.

Skambaliukas suskambėjo tris kartus. Žmonės sujudo, ruošėsi pradėti maldą. Kunigas išėjo laikyti mišių. Valandytę tyku. Fizgarmonija paleido savo tykią, ploną melodiją, kuri plaukė iš po pirštų gerai išsilavinusio vargonininko. Ta melodija, rodosi sududino visus ir kiekvienas balsu užgiedojo: "Pulkim ant kelių"; teip ragindami vienas kitą tęsė visokiais balsais toliau. Čia buvo girdėtis ploni mergaičių balsai, augštai skambanti vaikinių tenorai, drebanti senių drutbalsiai, teip, kad ta tribalsinė melodija susiliejęsi kruvon, erzino daleles oro ir sykiu, klausančių ausis. Neerzino jie tik Melijos, ją ramino tas be tvarkos balsas; ta giesmė jai priminė Lietuvą, ir praeitės nekaltas dienas, kada ji kaip angielas nekaltai klausėsi jos ten, ten kur pakalnės žaliųjų pievų gėlėmis apkaišytos, kur rutų darželis, kaip veidrodyje atrodė jai jos nekaltybę. Melija viena tik negiedojo, vis klausėsi tos giesmės kuri tartum pritarė jos mąstymams ir šnekėjo kažiką jai į ausį. Mintįs jos skraidė po praeitus amžius, po praeitus laikus, po praeitas dienas. Giedojimas pasibaigė. Melija pakėlė akis ir štai vienas atsiminimas pervėrė jai širdi. Ji pamatė savo nuliudimų priežastį, kuri stovėjo akyveizdoje visų žmonių. Čia ji apsiptylė ašaromis. Dabar ji matė, kodėl tos jaunutės mergaitės, kaip ji pati, išrodė teip linksmos, kodėl viliojo jų žvalgymus tie raudoni, skaistūs, buinūs vaikinių veidai, kodėl jos stengėsi patikti kiekvienam iš jų, kodėl jos tokios laimingos, o ji....

Veltui ji ramino save, savo baltomis rankoms, dailiais rubais; veltui veidmainiavimo skraistė siautė ją. Širdis ir balsas iš vidaus šnekėjo ir draskė jos krutinę.... Ji meldėsi: Viešpatie!.... Kunigas atsigrižęs į žmones giedojo "Dominus vobiscum". Melija sudrebėjo, ir akis nuo balso lyg perkuno trenktos, nusmego žemyn. Ji negalėjo žiūrėti. Ji bėgo vėl prie maldos: Jėzau! atleidai Magdelenai! Priskaitei Salemoną prie šventųjų, nežiurint į jo kelis šimtus pačių!....

Varpeliai suskambėjo. Žmonės sujudo. Ir Melija nulenkė galvą, skaitė savo nusidėjimus: Kaip.... bijau pakelti akis ir tik už tą saujalę skambančių.... už dykai praleistą laiką, už tą, valią ant tų lik laikinių sienų, turiu mėtyti akis į visas šalis. Kas iš manęs beliko? Baisu!.... Ar reikėtų didesnės laimės, kaip laimė laimingų porų!.... Gal bučiau buvus priežastimi garsingo vyro tautos! Bet dabar, kame aš? Kur tas gražus mergaitės pašaukimas? Dingo! Ir kur?.... Kam jį paaukavau? Paaukavau...., biauru pamislyti,.... tam.... Gėda man! Nebusiu, bėgsiu į vienuolyną!.... Kur dingo tie meilės žiedai? Kas užgesino tą ugnį?....

Kunigas atsigrižęs į žmones žegnojo. Žmonės visi sustojo. Melija klupojo. Ji nelaikus pakol žmonės pradės eiti, dar kartą atsidusus ėjo, lyg žmonių dvilktelėjimais varoma iš bažnytėlės.

Saulė ta pati meiliai šypsojosi. Tas pats linksnumas skraidė po orą. Bet Melija nuliudusi ėjo į tą patį namą, stovintį netoli bažnytėlės. Tie patys jausmai ir gaileščiai graužė jos jaunutę širdį. Smarkiu žingsniu užbėgo ant laiptų ir pasikavojo globoje tų jai nelaimingų namų. Įėjusi į kambarius, krito ant kedės ir verkė. Visokios mintys skraidė pro jos galvą. Prisiminė jai anos, tautos darbininkes. Žeidė jai širdį jausmingi Šatrijos Raganos žodžiai. Kankino ją, kaip ant delno išmėtinėjanti žodžiai Žemaites. Gaila jai buvo nekaltų mokyklos dienų....

Veltui ramino save jog ji ne viena tokia pasauleje. Veltui nuodino tą vidaus balsą tuo, kad ji yra kaip ponija. Veltui norėjo užgesinti tą peklišką širdies ugnį gerais darbais. Niekur ji nesurado sau susiramavimo.

Ilgai da butų sėdėjusi ant tos paniekinimo kedės, jei nebutų įėjusi ta "priežastis" jos širdies skausmų ir dinktelėjusi į mintį, ta puikybė, kad ji daug gali, visoko pilna. Tas pergalėjo tuos puikius pastumėjimus. Nors vidaus balsas vis skambėjo jos krutinėje, bet ji raminosi kartu su saulės spinduliais; stengėsi būti linksma, kaip tos mergaitės, gryštančios iš bažnytėlės; slopino tą karionę veidmainystės puošalu.

Ta dievė prasikaltusių širdžių, raminanti suklydusias žmonių rozes, ramino Meliją. Ji žiūrėjo per langą į gamtą, į saulę deimantais iškaišytą, į mėlynę apsiaustą plaukiojančiais šviesiais debesukais, į orą virpintį, ir viliojantį jos mintis ir ją pačią. Visur buvo dailu, ramu. Visur galima buvo girdėti tą puikią gamtos harmoniją, tą prigimimo pastumėjimą....

Kodėl širdyje žmogaus to nėra? — klausė savęs Melija.

L. M. K.

Ponui Velniui.

(Satyra.)

Raguotas Velniukšti, kam neišnykai,
Kuomet tavo sėbrai Satyrai¹⁾ pragaišo?
Kodėl, vuodeguotas, taip ilgai likai.
Jei Panai²⁾, Centaurai³⁾ senėi jau išgaišo?
Kuom tamsta geresnis už dievą Perkuną,
Ar, šitai, už Hydą⁴⁾, dauggalvį baisuną?
Juk Raganos irgi jau visos pražuvo;
Tai kaip gi, ve, tamsta ikšiolei užkliuvo?

Jonas Viskoška.

1) *Satyr.* Senovinių grekų mythologijoje Satyras buvo dvasia pavidale pusės žmogaus ir pusės gyvulio, kuri gyvendavo kalnuose ir giriose. Ji draugavo su Pan'u ir Dionysus'u (vyno dievu). Satyras paprastai buvo perstatomas kaip stiprus kuno sudėjime, su trumpais ragučiais, paplaska nosia, smailoms ausimis ir arklio arba ožio vuodega. Jis buvo šelmis ir palaidunas, bet geraširdis, mylėtojas vyno ir moterių, valkiojantysis nuolatai su savo muzika — dudelėmis ir cimbolais, kastanetais ir dumpline birbyne, šokantysis su Nymphoms ir jas persekiojantysis, bauginantysis vyrus, kurių kaimines išmušdavęs ir išmylėdavęs jų moteris. Pirmesniųjų grekų Satyras buvo perstatomas gana biauriame pavidale, panašus į beždžionę, bet vėlesniuose laikuose jis įgijo gana gražią išžiurą. Nekuriuose Grekijos apskričiuose dvasios, žinomos kaip Calincantarai, yra maždaug panašios į sengadyninius Satyrus; jos žinomos kaip žmogystės su ožio ausimis ir su asilo arba ožio kojomis, apaugusios plaukais ir mylinčios moteris ir šokius. Semitų, pusčių satyrai, buvo suprantami kaip piktos dvasios, nesulyginamai biauressnės už grekoniškąsias; reišė tų patį kų *demon* (velnias).

2) *Pan* buvo grekoniškas dievas, garbinamas ypač Arcadijoj, kurios kalnyuose jis turėjo gana daug šventnamų ir šventų urvų. Jis yra labai paprasta poezijoje ir dailėje figura. Jis buvo piemenų dievas ir laimintojas kaiminių; teippat buvo dievu įkvėpimo pranašysčių ir svajonių, kuriose jis kartais atidengdavo paslaptis gydymo ligų. Jis buvo medėjas ir medėjų dievas; Arcadijos sportininkai, jeigu sugryždavo iš medžionių nieko nelaimėję, manydavo jį esant užsirustinusiu. Net ir žuvininkai meldavo jo pagelbos; jis vadžiodavo keleivius po pavojingus kalnykus, teipgi savo fluitos balsu apmalšindavo įsiutusias jurių vilnis. Jis teippat buvo muzikos, šokių ir giesmių dievas; Echo ir Syrinx buvo jo meilės tikslu ir jis žaidė ir šoko su kalnų Nymphoms. Jis turėjo teip stiprų balsą, jog žmonėms įvarydavo umą paniką (išgąstį). Orphiškos religijos mystiškame eklekticizme (parinktiniškume) *Pan* buvo suprantamas kaip visatinis dievas pantheistiškoje (dievinimo gamtos) išžiuroje. Jo motina buvusi Enoe arba Callisto arba Penelope; jo tėvas buvo Zeus arba Hermes arba Apollo arba Odysseus arba abelnai meiliočiai. Jis buvo perstatomas kaip pusė žmogaus ir pusė bruto (žvėries), su ožio kojomis ir ragais ir burna, panašia į gyvulio. Devynioliktasis Homero Himnas perstato kuopoetiškiausioje formoje jo gimimą nuo susivienijimo Hermes su Dryops'o duktere ir jo gyvenimą tarp Arcadijos kalnų ir žaltinių. Tame Himne sakoma, jog jo motina nusigandusi, kada jis užgimęs su baisia figura ir ilga ožio barzda.

3) *Centauras* — tai yra mythologiškas raitelis, pusė arklio, pusė žmogaus.

4) *Hydra* — tai mythologiškas dauggalvis smakas, kuriam nukirtus vieną galvą umai atauga kita.

Autorius.

Nepaisau.

Užk, audrele, užk ir spieglk,
Man nekenkia tas nė kiek.
Kad perkunai su audra
Staugia, tranko dra-dra-dra!
Varto stogus ir namus —
Aš sau švilpinu ramus.
Ogi žaibo kamuoliai,
Kokių bijosi bailiai,
Jeigu mane ir nutrenks —
Man numirti neužkenks!

Jonas Viskoška.

Iš Lietuvos.

Kaunas.

Kauno kunigai darbuojasi išsijuosę. Neseniai jų tarpe gimė gana svarbus užmanymas — įrengti Kaune sociologiškus kursus pavyzdin buvusiųjų Varšavoje. Įkunjimui to sumanymo išrinktas komitetas iš 12 ypatų (dvasiškų ir svietiškių), pirmininku kurio yra vyskupas Cirtautas.

Susivaziavimas, jeigu jis bus valdžios leistas, prasidės rugsėjo 4 d. ir tęsis 4 dienas. Jame bus skaitomi lietuvių, rusų ir lenkų kalbose įvairūs referatai; į skaitytojus (lektorius) žadama kviesti specialistus mokslo vyrus ir keletą universiteto profesorių.

— Iš kitų naujienų — pažymėtina nuosavos "Dainos" scenos atidengimas. Šiuo "Daina" nužengė toli pirmyn; turėdama nuosavą sceną galės tankiai rengti įvairius vakarus ir tie vakarai duos didesnį, negu pirmiau pelną. Įkurtuvės buvo vasario 24 d. Buvo pastatyta dvi komedijėli "Piršlybos" ir "Knarkia paliepus", pagriežta ir padainuota.

— Neseniai Kaune pradėjo veikti dar viena draugija — "Ratelis". Ratelio įsteigėjai dr. Šliupas, Paškevičius, Šeferlienė ir kiti. Tikslas jo lietuvininti sulenkėjusius lietuvius.

Vasario 23 d. miesto Dumos salėje "Ratelis" surengė vakarą, kuris davė pradžia gana didelį pelną.

J. Ringaitis.

(Iš „L. U“.)

Šidlavas.

Augštesnioji kunigija taip pat savavališkai elgiasi, kaip ir paprastieji biurokratai. Pernai metais Šidlavo dekanato, kaip ir kitų, buvo kunigų suvažiavimas. Tarp ko-kito buvo pakeltas klausimas, kas turi raštininkui mokėti už mirusiųjų metrikas. Paleista balsuoti. Visais balsais prieš du (sako: paties dekanato ir jo pataikuno) nuspręsta, kad turi mokėti klebonai, nes jie tam tikslui ima po 20-30 kap.. Tečiaus, nežiurint visos kunigijos nutarimo, Šidlavo dekanato

pasirupinta kitokis raportas į konsistoriją parašyti, ant kurio atėjo atsakymas, kad mokės kamendoriai, nes teip buvę vyskupo Valančiaus sutvarkyta 1852 metais. Tai kam gi ta komedija — liepimas patiems kunigams savo reikalus svarstyti, kad vistiek jų neklauso?

Vr.

Jadvisinė.

(Ukm. apskr.) Sodietis Tamošiunas nuvažiavo kunigaikščio Radvilos miškan uždarbiauti. Prisikrovė vežimą malkų, išvažiavo ant kelio ir ėmė šaukti užveizdą, kad užrašytų. Ėjo tuo laiku miško sargas Kazakauskas ir laučasai Markevičius, su šautuvais, ir prikibo prie T., ko, girdi, miške rėkaujās ir žvėris baidās. Sodietis atsakė: "Kur gi rėkauti, kad ne miške?". Už tuos žodžius M. pylė per ausį: "kaip girdi drisęs teip atsakyti pono kunigaikščio laučajam." Prasadėjo peštynės. Pribėgo ir sargas ir dviese gerokai Tamošiuną primušė: mėlynės ant rankų ir šonų patsai mačiau. Beto, liudytoju buvo ir Tamošiuno tarnaitis, kurs viską matė.

Dabar klausimas, ar kunigaikštis žino, kaip jo tarnai elgiasi, ar ne? Jeigu žino ir jo miškuose tikrai užginta rėkauti, tai tegu pakeliais šalip užrašų: medžioti, rješutauti, uogauti užginta, dar prideda žodį: ir rėkauti. Tada bent žmonelės žinotų, kaip išsisaugojus mėlynių.

Žilis.

Sesikai.

(Ukm. apskr.) Petronių sodžiaus mergaitė Staš, 19 metų, pagimdė kudikį galvijų punėje ir peiliuku papjovusi, įdėjo maišan ir užbloškė ant punės. Parėjo namo, bet nerimsta, sąžinė graužia: bijo, kad nebūtų dar gyvas ir kad kas neišgirstų. Tad ir vėl nuėjo purėn pažiūrėti. Tai pasergėjo brolienė ir vyresnioji sesuo; pradėjo klausinėti, pamačiusios ją nešvarią. Išpradzių piktadarė gynėsi, bet moteris vis delto kudikį sarado ir pranešė policijai. Kaltininkė policijai parodė ir savo draugą Šenkunų Str., kurs jai pataręs teip padaryti. Abudu suėmė, bet Str. greitai paleido. Kaltininkę nevienas matydavo, kaip ji maukdavusi degtinę, iš paties butelio, grįždama iš miestelio su berniukais. Tai ir ištvirko. Kalta ji, bet kalti ir vyresnieji, kurie nesirupino mergaitės prižiūrėti.

Žilis.

Malėtai.

(Viln. gub.) Vienas žmogus (Kraujelis) atvažiavo į Malėtus turgun. Tuoj jį apniko sargybiniai ir nuvedė pas antstolį, neva kaltindami, kad 1905 metais per sumišimą dalijęs žmonėms atsišaukimus. Tuo laiku antstolio nebuvo namie; tad žmogų sargybiniai įdėjo šalton, gerokai apdaužę ir prigrasę: "jei kam nors pasisakysi, tai nei gyvas neišliksi". Beto, iškratę ir paėmę, anot nukentėjusio, 49 rublius, kuriuos

buvęs atsivežęs valsčiui užmokėti. Gavęs tai žinoti nelaimingojo dėdė, su valsčiaus pagelba išliuosavo. Išliuosuotas tuoj nubėgo pas kleboną klausties patarimo, kas daryti. Klebonas patarė apskusti sargybinius žemiečių viršininkui. Teip ir padaryta, bet žem. viršininkas pasisakė tai ne jo esąs dalykas. Grįžtant nuo žemiečių viršininko, Kraujelį vėl užpuolė sargybiniai; bet šiuo kartu jis, nors viršutinius rubus palikęs, ištruko ir vėl nubėgo klebonijon, kur ir pernakvojo. Ant rytojaus klebonas, pasikvietęs gydytoją, nuvedė Kraujelį pas antstolį. Antstolis labai supyko ant sargybinių ir prižadėjo juos teisman paduoti; bet pradėjus tyrinėti, kur jie dėjo atimtuosius pinigus, sargybiniai viso ko išsigynė, nieko nežiną: Kraujelis pinigų neturėjęs ir jie nieko neėmę. Praslinko jau keli mėnesiai, o sargybiniai vis tebėra nenuhausti. Na, ir rask, kad geras, teisybę!

O. B.

("Vlit.")

Kucunai.

(Seinų pav.) Gal jau visai Lietuvai yra pagarsėjęs tas suvargęs Lietuvos kampelis, bekovodamas už lietuvių kalbą bažnyčioje. Negalėdami sugyventi šantaikoje su lenkais, sumanė pasistatyti sau visai atskirą nuo lenkų bažnytėlę ir įkurti lietuvišką parapiją. Tas sumanymas buvo išpildytas. Su dideliu vargu praeitą rudenį buvo pašvęsta laikinė bažnytėlė. Apie tai jau buvo rašyta "Šaltinyje". Po pašventimo Kucunų bažnyčios, pirmutiniai atlidai buvo kovo 4 d. (n. st.), šv. Kazimiero. Nors keliai buvo blogi, bet žmonių atsilankė ir iš tolymesnių parapijų. Bažnyčioje žmonių buvo kaip kimšte prikimšta, net ir pasijudinti negalima buvo. Laike pamaldų ir procesijos buvo giedama lietuviškai, žodžiu sakant, viskas buvo daroma teip, kaip lietuviškoj bažnyčioj privalo buti. Bet štai po pamaldų įlipo sakyklon jaunas kunigėlis, apsižvalgė į visas puses, persižegnojo, ir užtraukė Kucunų lietuvių bažnyčioje: "Na Czesc i Chwałą". Visi lietuviai tarsi apmirė, ir visi, galvas žemyn nulenkę, šnabždėjosi tarp savęs: "ar gi jau ir čia lenkai užviešpatautų?". Po to buvo perskaityta evangelija lietuviškai. Tai mat, pasirodė, kad lenkai Kucunų bažnytėlėje pirmutinę vietą užima, o lietuviai dargi galvas prieš juos lenkia. Žinoma, o kam čia lietuviams daugiau ir berėikia; ar-gi jie ką nors išmano, jiems tik dirbti reikia sprandus nulenkus ir daugiau nieko, jiems jau Dievas duos ką reikės.

Ne, kucuniečiai, čia niekas nekaltas, kaip tik jūs patįs. Kam pasikvietėte į pagelbą lenkus, argi jūs be jų nemokėjote apseiti? Dabar kas iš tos jūsų bažnyčios, kad lenku dvasia joje viešpatauja? Jei bent tik tiek, kad po vieną kunigą joje užlaikote. — Žinoma, juk ir tai šventas darbas!

Dzukelis.

(Iš "Vili. Žin.")

Iš Amerikos.

Duos daugiau.

Suvienytose Valstijose ikišiol buvo mokama našlėms kurių vyrai buvo tarnavę kariumenėje, po \$8 į mėnesį. Karės ministerija tankiai gaudavo nuo tų našlių pasiskundimus, kad už \$8 negalima mėnesį pergyventi, ir prašymus, kad mokestis būtų pakelta. Milaširdingi ponai atkreipė ant tų prašymų savo akį ir perdavė kongresui juos išrišti. Kongresas nutarė ir patvirtino, kad našlėms ateitėje būtų mokama \$12 vietoje \$8. Komisorius Warner apskelbė visoms imančioms algą už mirusius savo vyrus, kad daugiau nesiųstų jokių skundų nė prašymų, nes nuo 4 gegužio jau bus mokama po \$12 į mėnesį.

Gaisro aukos.

Chelsea, Mass. Kaip jau praeitame "Tėvynės" No. buvo garsinta apie pasibaisėtiną gaisrą siautusį čia 12 balandžio, buvo garsinta, kad 10 ypatų sudegė. Dabar kasinėjant griuvėsius, atrasta dar 6 suanglėjusius lavonus. Beabejonės yra dar ir daugiau užgriuvusių.

Miestelis Chelsea dabar išrodo kaip rugiena rugpjučio laike; kiek akis gali matyt, daugiau nieko kaip tik plytų kruvos, dirbtuvių kaminai ir pėksti ir raiti apsiginklavę kareiviai. Baisus reginys.

Iš visur.

Puriškevičių išvijo laukan.

Peterburge gana plačiai kalbama apie Puriškevičo prašalinimą iš Dumos salės. Mat šitas juodašimčių tėvukas teip įsismagino kalbėt, kad pirmininkas joku budu negalėjo jį nutildyt. Galiaus pirmininkas atėmė jam balsą. Puriškevič teip užpyko, kad net apleidęs tribuną, savo sėdynėje budamas išvadino pirmininką šalies neprietelium. Pirmininkas padavė sumanymą, kad Puriškevič būtų prašalintas iš salės 24 valandoms. Kairieji plojo delnus o dešinieji, Puriškevičio sebrai kėlė lermą. Sėsijs pertraukta ant 10 minutų, bet ir po pertraukai dešinieji nepaliovė lermus kėlę. Sėsijs tapo uždaryta 4 valandą.

Kazokų ziaurumas.

Netoli Tifliso, ant Kaukazo, burys kazokų užpuolė vieną kurdų kaimą Balesovas. Kurdai stengėsi apsiginti nuo civilizacijos žvėrių ir žinoma kilo muštynės. Susirėmime krito vienas kazokas ir apie 40 nekaltų kurdų. Kazokai apgalėję savo aukas, kaimo gyventojų turtus išplėšė o kaimą sudegino. Neužteko vienok dar to kraujageriams, jie dar užpuolė kitus du kaimus: Kadzabeklu ir Zariah. Čia teip pat žmonių turtus išplėšė, kaimus sudegino.

Sušaudė poručnyką.

Krasnojorske (Siberijoje) tapo pasmerktas ir ilgai nelaukus sušaudytas poručnykas Maslov. Maslovas su savo seržentu mat prasikalto valdžiai. Jiedu buvo susinešę su revoliucionieriais ir neseniai pakursčiusiu vietinius gyventojus, su minia norėjo užpult kalėjimą kuriame buvo uždaryta apie 50 politiškiųjų prasižengėlių, ir juos paliuosuoti.

Nupuolė orlaivis.

20 mylių nuo Peterburgo viename kaime Šluseburgiem vadinamame, į Kinniv vienuolyno daržą nupuolė švediškasis orlaivis kuriame buvo du oficerai. Jie pasikėlė iš Švedijos sostapylės Stokholmo ir po 23 valandų kelionės atsidadė Šluseburgiemov ienuolyno darže. Mat iškilus jiems į orą, pagedo orlaivio valdymo prietaisai ir... turėjo nutupti. Subėgo policija ir nepasekmingus keleivius norėjo areštuoti, bet šiem turint pašportus, paleido, tie gi susivynioję savo laivą, geležkelio iškeliauvo į Švediją.

Prasižengėlius siuncia į Amerika.

Lomžos teismas pasmerkė 15 žydų už pasislėpimą nuo kariumenės laike mobilizacijos, iškeliaut į Ameriką. Šitas nuotikis išrodo gana stebėtinu, bet peržiūrėjus dalyką, nė kas nė ką. Mat šitie prasižengėliai prieš 40 metų, pasislėpė nuo kariumenės laike mobilizacijos ir taip sau slapstėsi net iki šiol. Dabar vienok juos suemė. Teismas juos rado persenusiais, niekam netinkančius, tai pasmerkė ištrėmimui į sibiriją, bet ant giminių prašymo ir už "dovanas" teismas ištarmę atmainė tuom, kad pasmerktieji su gubernijos pašportais galės keliaut į Ameriką.

Ir baudžia ir glaudžia.

Rusijos ministerijos organas "Ruskij Invalid" garsina, kad jenerolai: Fock, Reiš ir Smirnov už savo apsileidimą ir netikumą tampa prašalintais iš kareivijos. Bet šitiems "nelaimingiems", nors ir išbrauktiems iš teip garsingųjų eilės, paliekama algos kuriais ikišiol gaudavo ir teisės dėvėt jenerolų uniformas.

Už netikusią mėsą.

Paryžiuje teismas pasmerkė vieniems metams prie sunkių darbų į kalėjimą tulą Lewis. Lewis buvo supirkėju ir pristatytoju kariumenei mėsos. Jis pirkdavo pagedusią mėsą už kurią mokėdavo pamestinius pinigus, ir davęs kyšius mėsos inspektoriams, parduodavo ją kariumenei imdamas kainas kokios mokamos už nesugedusią, sveiką mėsą; bet prilipo ožys liepto galą.

Baugina straikuojančius darbininkus.

Londono laivų dirbtuvėse jau nuo pradžios sausio tęsiasi straiikas kuriame dalyvauja 250,000 darbininkų. Darbdaviai visai straikuojančius viliojo savo prižadais, bet išpildyt jų reikalavimus, pakelt al-

gas, nesutiko. Darbininkai suprasdami savo ponų viliugystę, nēkaip nesutiko. Dabar darbdaviai pagarsino, kad jeigu darbininkai nesugrįš prie darbo laike dviejų sanvaičių, tai dirbtuvės taps uždarytos neaprobežiuotam laikui.

Netikras kunigas.

Į Botomą (Vokietijoje) kasžin iškur atsibaladojo nepažystama ypata pasivadavusi save kunigu ištrėmtu iš Francuzijos. Šitas kunigėlis gavęs prieglaudą viename kaime, naudojosi iš progos kiek galėjo. Rinko pinigus Afrikos misijonieriams ir iš Francuzijos ištrėmtiems vienuoliams. Lengvatikiai žmonelės žinoma nesigailėjo pinigų kurių šitam "pakeleivingam" pūsetinai šukrovė. Įsidrąsinęs šitas "francuziškas kunigas" gavo vietą prie vienos bažnyčios kurioje pildė kunigo pareigas: klausė žmones išpažinties, dalino komunijas ir laikė mišias, bet šmakšt yla iš maišo—ir išlindo. Viena moteris atlikus išpažintį emė ir susirgo. Pašauktas gydytojas kuriam ligonis prisipažino, kad kunigas už nuodėmes jai liėpęs suvalgyt 7 nemazgotas silkes, ką ji padarius, susirgo. Gydytojas pranešė policijai apie tokį kunigo neprotingą darbą, policija "kunigą" areštavo ir pastatė prieš teismą, kur prie kvotimo pasirodė, kad jis nėra joku kunigu, tik paprastu fabriko darbininku, ir vadinasi Leszczynski. Teismas pasmerkė jį už kunigavimą 8 mėnesiams į kalėjimą.

Kaliniai pasipriešino sargams.

Penzos kalėjime 16 kalinių pasipriešino kalėjimo sargams kurie šiuos stengėsi priverst prie darbo, nevalgiusius. Kaliniai teip įpyko, kad pagriebę samčius su kuriais seme vandenį, 2 sargus užmušė ant vietos ir patys pasinaudodami iš persigandimo kitų sargų, pabėgo. Vienok pabėgt kaip reikiant jiems nepavyko, nes greitai išsiųsti kareiviai, bėgančius pavijo kalnuose ir visus sušaudė.

Pyktis Italijos su Turkija.

Kovo mėnesyje, Turkijoje tapo nužudytas Italijos misijonierius kn. Giustino Pacino. Italijos valdžia pasipiktino iš tokio Turkijos žiaurumo, kiek palaukus, užklausė Turkijos valdžią, ką ji mano atsiekt suteikiant teisę savo pavaldiniams žudyt atėjūnus. Turkija vienok neatsiliepė ant užklausimo iki šios dienos. Italija negavusi pasiteisinimo, pasistengė išsiųsti 12 savo kariškų laivų prie Turkijos rubežiaus. Laivai: "Regina Elena" ir "Upata" jau išplaukė, kiti gi išplauks vėliau.

Ar Turkija nusigąs pamačiusi Italijos šarvuočius, tai prigulės nuo jos sąžinės.

Išvaikė demonstracijas.

Iš priežasties nužudymo grafo Potockio Austrijoje, Vienoje lenkų jaunuomenė parengė skaitlingas demonstracijas kuriose norėta išreikšt simpatiją savo

tautiečiui kritusiam auka jauno rusino. Vienok tas nepavykė, nes vos išėjus iš svetainės ir pradėta taisyti eit gatvėmis, ginkluota policija pastojo kelią ir paliepė išsiskirstyti.

S. L. A. Reikaluose.

S. L. A. Prieglaudos Namu reikaluose.

Prieglaudos Namus labai būtų pageidaujamas, jeigu tas teip klotųsi kaip 12 No. "Tėvynės" skamba. Nors tenai viskas gražiai išaiškinta ir parodyta kiek bus įeigų ir naudos, bet nėra žinoma kaip tas viskas bus vedama, kontroliuojama, o tas anot drg. Pruselaičio, yra gana svarbiu. Jeigu nebus gero prižiūrėjimo, kontrolės, tai beabejonės mūsų įstaiga puls žemyn ir žemyn.

Nano manymu yra, kad kur kas būtų geriau nupirkus namą bent kureme iš didesnių miestų, o toks namas beabejonės suteiktų mums, Susivienijimui daugiau naudos, nes pelną galėtume apverst sušelpimui senelių ir nepajiegenčių dirbt, kuriems dabar norime įsteigt Prieglaudos Namus. Jeigu butinai norime Prieglaudos Namus įsteigti, tai ar nepraktiškiau būtų juos Lietuvoje kur viskas pigiau?

J. Kugis

Žiurint į dabartinį mūsų bruzdėjimą link pirkimo ukės ir ant jos įsteigimo Prieglaudos Namu, matosi daug yvairių apsiereiškimų. Nuo pradžios šito sumanymo jau keli metai prabėgo. Svarsto seimai, svarsto kuopos ir pavienės ypatos, ir iki to priėjome, kad jau nelieka kitokio išėjimo kaip tik pradėt darbą, imties prie pradėto darbo. Seimuose tapo išrinkta komisija kurei pavesta darbuoties šitame reikale: išrinkt atsakančią vietą, apdirbt plenus ir įstatus šitos įstaigos ir jau rodosi pradėtas darbas tapo pastatytas į tikraisias vėzes....

Dabar pradėjo apsiereikšti besivaržymai už vietas, kur būtų parankiausiai pirkt ukę; kiekvienam būtų malonu turēt šitą įstaigą savo apielinkėje. Vienok bepusiška imant, tai ukė su Prieg. Namu butinai turėtų liktis rytinėse valstijose. Įsteigiant Prieglaudos Namus, galima manyt, kad Susivienijimas nepraloštų ir laikui bėgant, galėtų sulaukt vaisių iš savo triuso. Vienok kol dar turėsime kokią naudą išto, turime atkreipt savo akis ir paklaust savęs, kaip ta įstaiga užsilaikys, o juk jos užsilaikymas tai yra svarbiausiu. Nors pagal padavimus tulų draugų ir bus įneigos, bet reikia žinot, kad išeigų bus teipgi nemažai. Ant senelių ir negalinčių darbo dirbt, mės juk negalime remties ir tikėt kad jie apdirbs reikalingus darbus. Kad kiekvienas narys mokėtų po 10 c. į metus, tai labai maža viltis. Šiandien turime gana vargo su tautiškais centais kuriuos reikia išprašyt, dabar vėl už organą kada reikia užsimokēt 50 c., kiek nesmagumų ir barnių ir daugelis tampa suspenduotais ir išbrauk-

tais už tą, kad nanori mokēt. Žinoma, dabar sunkūs laikai- bedarbė, bet su tautiškais centais nekitaip buvo ir "geruose laikuose". Taigi galima tikėtis, kad gero nebus ir su Prieglaudos Namu, jeigu jo palaikymui reiks mokēt atskira mokestis.

Kasžin ar nebutų praktiškiaus mums steigti prieglaudą ant šitokių pamatų: Nupirkt ukei žemę, įsteigt ant jos Prieglaudos Namą ir sykiu išdirbystes: rubsiuvių, kurpių, dailydžių, guminių išdirbinių ir t. t. Tokie išdirbiniai duotų mums naudą ir iš to galėtų užsilaikyt ukė su prieglauda, ir galima būtų suteikt vietas daugumui prasilavinusių mūsų tautiečių iš kurių daugelis yra siuvėjais, kurpiaais, dailydėms ir kitokiais amatninkais. Apart tų yra mokslaeivių kurie galėtų užimt vietas prie knygų vedimo, kiti galėtų but agentais kurie važinėtų į išdirbyščių sąkrovas ir parduotų mūsų išdirbimus.

Mą rodosi tokia įstaiga būtų labai mums naudinga, ir kada turėtume šitokią pramonę savo raškose, tada nereikalautume maldaut pašelpos iš draugųščių, kliubų ar pavienių ypatų, nereikalautume nė kraut mokestis ant narių sprando. Šiandien laikome pinigų pas izdininką kurių procentas neapmoka izdininkui algos. Taigi pasistengkime, kad mūsų sudėti pinigai atneštų kokią nors naudą, ir žinoma atneš, jeigu mės tik norėsime, jeigu tik stengsimėsi, kad turėtume naudą.

J. A. Šunskis.

Iš kuopų nutarimų.

Chicago, Ill. 129 kuopa turėjo bertaininį susiėjimą, kureme nutarta paduot XXIII seimui šiuos reikalavimus:

1. Jeigu balsavimuose renkant centro valdybą reikalas pasirodys, kad pusė narių nebalsavo, kaip kad pusė nebalsavo renkant kandidatus, tai tuos balsavimus pripažint už nelegališkus.

2. Kad visuotiname balsavime neturėtų teisės balsuot nariai neturinti 21 metų.

3. Kad pasiuntiniais nebutų siunčiami jaunesni kaip 21 metų amžiaus.

4. Kad pirmininko algą numažint nuo \$100 ant \$50.

5. Kad izdininkui alga būtų mokama \$100 į metus, vieton mokėjimo nuo narių skaitliaus, kaip dabar kad mokama.

6. Kad nebutų renkama į centro valdybą neturinti 25 metų.

Vardan 129 kuopos

F. A. Juozapaitis.

Herrin, Ill. 96 kuopa savo bertainineme susiėjime nutarė:

1. Svarstant 36 kuopos sumanymą link sumažinimo pirmininko algos iki \$25, atradome šitą sumanymą nepraktišku todėl, kad didinantės organizacijai didinasi ir jos reikalai reikalaujanti apdirbimo, todėl sutinkame greičiau, kad alga būtų padidinta. Vie-

nok kol pareisime prie susipratimo, nutarėme palikti tą pačią pirmininko algą, kokę gavo iki šiol, taigi \$100.

2. Pirminiūku gali but renkamas ir jaunesnis kaip 25, bet ne jaunesnis kaip 21 metų.

3. Izdininkui mokėt algos \$150 į metus arba po 3 centus nuo kiekvieno nario, vietoje po 5 c. kaip dabar mokama.

4. Padalyt Susivienijimą į distriktus dėlei platesnės agitacijos.

5. Steigimą Prieglaudos Namų ir pirkimą ukės atidėt ant toliaus, nes tas dalykas reikalauja platesnio gvildenimo, apkalbėjimo.

6. Paryžiaus Parodos liekanas paskolint Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje.

Čenkuvieni ir Šalčiuvieni aukų sudėta 90 c. kuriuos paskyrėme abiem per pusę, taigi po 45 c.

96 kuopos raštininkas

J. Miseris.

Springfield, Ill. 79 kuopa turėjo savo bertaininį susiėjimą 12 balandžio kur tapo nutarta:

1. Kad seimas nepanaikintų jokių pirmiaus užgirtų įvykdymų be visuotinojo balsavimo visų S. L. A. narių.

2. Kad visokie sumanymai, kad ką nors naujo įvykdint Susivienijime, būtų leidžiama visiems nariams nubalsuoti.

3. Kad organas būtų nors mažumą patobulintas (turbut pagerintas. Red.) ir jeigu galima tai ir padidintas, kad tilptų daugiau raštų iš tautiško ir darbinikiško lietuvių judėjimo ir daugiau žinučių iš svietur.

4. Kad visa centro valdyba būtų renkama visuotiniu balsavimu.

5. Kad vietoje pirkimo ukės ir steigimo Prieglaudos Namų, būtų pirktas namas mieste, kaip drg. Prusėlaitis kad patare.

6. Kad Susivienijime būtų įvesti rajonai kiekvienai valstijai ir kad rajonas spręstų Susivienijimo reikalus ir siųstų savo pasiuntinius į seimą, o iš to Susivienijimas turėtų naudą.

7. Kad organo būtų imama tik vienas egz. šeimynoje; kad nereikalautų imt moteris ir vaikai jaunesni kaip 20 metų.

8. Kad seimai nedėtų jokių "extra" mokesčių ant narių be jų pritarimo visuotiniu balsavimu.

9. Kad seimas būtų laikomas kas metai kaip dabar kad yra.

10. Kad Susivienijimo vardas nebutų mainomas; turi likti kaip šiandien yra S. L. A.

11. Kad *butinai* būtų įsteigtas spaustuvei namas, kad nereikalautume mokėt randą.

12. Kad centro sekretoriaus ir izdininko bertaininės apyskaitos būtų talpinamos viename organo numeryje ir išleidžiamos "extra".

13. Centro valdybai palikt algas tais pačias kokias šiandien gauna.

14. Kad nariai, turinti 21 metus amžiaus turėtų

teisę but siunčiamais į seimą ir galėtų užimt vietas centro valdyboje.

15. Kad organe būtų talpinama visokios korespondencijos ir kad redaktorius negalėtų jais atnest; teippat ir su kuopų skundais ir rezoliucijoms, kokios jos nebutų.

16. Kad parsiejus ką nors nubalsuot visuotiniu balsavimu, kad būtų plačiai apie tuos balsavimus paaiškinta.

18. Kad Paryžiaus parodos liekanos būtų pavestos Vilniaus, Lietuvių Mokslo Draugijai.

79 kuopos raštininkas

V. Burba.

XXIII seimui besiantinant.

Artinantės XXIII S. L. A. seimui, duodasi vis daugiau ir daugiau užtėmyt sumanymų ir perkratinėjimų kaslink įsteigimo naujų įrėdinių. Aš patėmijau, kad labiausiai svarstoma kas link įsteigimo Prieglaudos Namų kaip pavienių ypatų, teip ir kuopų. Užtai norėčiau ir aš paduot savo nuomonę ant apsvarstymo S. L. A. nariams.

1. Organizacija įsteigdama Prieg. Namą, išdavimus, kaip kiekvienam aišku, turėtų gana didelius, apmokant gaspadoriui ir kitiems darbininkams to namo algas, o nauda kokia galėtų but, to nematyt. O kaslink pavienių irgi tas pats. Kad užlaikyt tokį namą, kiekvienas narys turėtų savo dalį prisidėti, o priėjus kokiai nebuk nelaimėi ar senatvei, kad jis sau gyvenimo padaryt jau negalėtų, jis greičiaus sutiks eit į svetimtautišką prieglaudą kokių kiekviename mieste yra, nē kaip važiuot į lietuvišką ir but per kiek šimtų mylių atsiskyrusiu nuo savo giminių.

2. Kaslink kasieriaus ir laikymo pas jį S. L. A. pinigų, aš patarčiau, kad tas ir nepraktiška. Man rodosi, kad gana būtų pas kasierių laikyt tik tiek pinigų, kiek jam būtų reikalinga ant išmokėjimų, o likusius sudėt skyrium ar į banką kokią, ar kitoniškai juos apversti, kur būtų didesnė nauda nē kaip gauname dabar nuo kasieriaus po 3 procentą. Tada daugiau turėtume atsakančių kandidatų ant kasieriaus, nes pagal dabartines išlygas ne kiekvienas gali užsistatyt atsakančią kauciją. Toliaus norėčiau, kad kasieriui būtų paskirta metinė alga vietoje dabartinio mokėjimo nuo narių.

3. Dar vienas dalykas ką noriu paduoti ant apsvarstymo. Man rodosi neprošalį būtų kad S. L. A. atkreiptų atydą ant mūsų organo "Tėvynės", katra budama organu tautiškos organizacijos, neturi jokio tautiško ženklo savo atgalvyje, kurs būtų liudytoju mūsų tautos, kad ji dar gyvuoja ir kasdien kyla, ką parodo mūsų kasdieninis darbas ir augimas tautiškųjų organizacijų.

V. Telksnis.

Kam tik rupi S. L. A. likimas ir gerovė tos organizacijos, kiekvienas galvą suka ir rupinasi kaip pagerint ir išdirbt atsakančius plenus mūsų susivienijimų.

jimo ateičiai, ypatingai dabar besiantinant seimui, kiekvienam tas rupi.

Kaip jau žinoma, šįmet seimui yra paskirta 5 dienos; taigi viena diena daugiau kaip pirmiaus budavo. Paskirta daugiau laiko todėl, kad būtų galima atsakančiaus atlikt seimo užduotį, sutvarkint organizacijos reikalus. Bet klausimas kyla, ar užteks penkių dienų atsakančiam reikalų išgvildinimui ir jų sutvarkymui? Man rodosi, kad išvengimas klaidų ir pasekmingas seimo uždavinys paeina nevien nuo pasiuntinių į seimą, bet abelnai nuo visų S. L. A. narių, ypač nuo kuopų siunčiančių pasiuntinius į seimą. Kaip žinoma, XXII seime, dalis laiko praleista ginčams. Nors aš nebuvo, bet žinau kad taip buvo. Mat į seimą susivažiuoja pasiuntiniai nevienokių pažiūrų žmonės, ir pirmiaus negu seimas prasideda, jau neapykanta apsireiške. Paprastai, prieš seimą buva prakalbos, kuriose vieni kalba apie Susivienėjimą, kiti apie partijas, ir tokiu jau budu tarpe vienos ir kitos pusės apsireiškia neapykanta ir laike sesijų vien tik ir laukiama progos kad vienas ant kito užsi-pult, na, ir išto ginčai, praleidimas laiko bereikalingai, o pertai ir liekasi daugelis dalykų neišrišta.

Taigi draugai, aš čia rašau neturėdamas blogos mislies, kad įžeisti socialistus ar tautiečius, tik turiu mislį, prašalint bereikalingus užsipuldinėjimus. Išvengimui tokių nesmagumų, aš paduočiau savo nuomonę, kad prieš seimą nebutų jokių prakalbų apart vienos, centro pirmininko kalbos. Pirmininkas turėtų kalbėt vien apie S. L. A. reikalus, nes ta, metinė šventė ir nėra paskirta apkalbėjimams ko kito kaipo tik S. L. A. reikalų.

Kuopos siūsdamos pasiuntinius į seimą, turėtų jiems prisakyt, kad jie seime nekeltų jokių ginčų ne-lytinčių Susivienėjimo reikalus. Žinoma, pasiuntinijai galėtų neklausyt kuopų įsakymų, bet kuopos už nepaklausymą galėtų savo pasiuntiniams išreiktš pa-peikimą ir į seimą daugiau juos neleist.

K. Šnuolis.

Paryžiaus parodos liekanų reikaluose.

Tas klausimas rodosi, kad išrišimui trumpiausias kiek seimas tiktai kitų klausimų turi, bet bežiurint, pasipina dalyko manymas vėl kitoks.

8 balandžio teko matytis su Stan. Masickiu iš Philadelphijos, kursai nurodė, kad tais liekanas ištikro pargabent į Suvienytas Valstijas būtų tinkamiause dėl to: "sako, mūs čia lietuviškų dailininkų yra nemažai, nors mės išsisklaide, bet pataikytume prie tų liekanų pritaikinti papildymą, mūs, čia rankų darbo daiktai puikiai, kurie atspindėtų Vilniaus Muzėjuje kaipo lietuviškų rankų išdirbimas, ir prisiųstas nuo Amerikos lietuvių vėl Vilniun. Aš jau, sako, su keletu esu kalbėjęs ir mielai kiti apsiimam".

Stanislovas Masickis yra kontraktorius muzika-liškų instrumentų, jisai į Paryžiaus parodą suteikė keturių metų "Tėvynė" puikiai, \$100 vartės apdaręsi.

Kalbėjomėsi ir apie anuos ginčus su p. Gegužiu iš Šenadorio link liekanų ir Masickio apdarytas kny-gas. Jisai (M.) aiškiai pasakė, kad tą knygą nedo-vanojo niekam, tiktai paskolino parodon.

Kiti gi manymą duoda, kad jeigu iki šiol negali-ma buvo iš Zauniutės iškrapštyti tais liekanas, tai ge-riaus sykj nuo to nusikratyti pavedant Vilniaus Mok-slo Draugijai. Seimas kaip matys geriaus, teip pa-darys.

T. Astramskas.

Klaidų reikaluose.

33 S. L. A. kuopa 7 No. "Tėvynės" reikalauja, kad busentis, XXIII seimas pataisytų klaidas įsibrio-vusias į XXII seimo protokolą. Aš kaipo buvęs ko-misijoje kuopų sumanymų sutvarkymo, nors trumpai nurodysiu tais klaidas kurios mažiausios blėdies Su-sivienėjimui neatgabena.

XXII seimas išrinko komisiją sumanymų sutvar-kymui, ir davė pilną teisę, tuos sumanymus tvarkint ir kiek galint sutrumpint (žiurėk atskaitos No. 21 se-sija III) ir to darbo atlikimui mės turėjome labai ma-žai laiko ir tai nakties laiko. Mės savo užduotį turė-jome atlikti į 12 valandų (žiurėk 21 No. Atskaitos: IV sesija pasibaigė ant 5:50; V sesija prasidėjo ant 8:30 išryto); prasidėjus V sesijai mės jau turėjome turēt kuopų sumanymus tvarkoje.

Pradėję darbą, turėjome skubint, kad suspėtume iki ryto užbaigt, o čia pasiskubint neteip lengvai. Sumanymų daugybė, sumaišyti su atsiųstais seimui linkėjimais ir vienas kito nekliudanti, tas mus sunki-no, ir greitai nebuvo galima tuos sumanymus išskir-styt.

33 kuopos sumanymas 1 § buvo toks kaip paro-dyta 7 No. "Tėvynės", (kad seimas priverstų kiek-vienos valstijos kuopas susivažiuot prieš seimą suma-nymų apdirbimui). Mums šitas sumanymas pasiro-dė neįvykdomu dėlei didelių išlaidų kokius kuopos susivažiuodamos turetų pakelt, tai mės jį pavadinome "distriktu", bet man dink, kad drg. Damijonaitis bu-vo žadėjęs padėt paaiškinimą prie 33 kuopos sumany-mo, kad tokie susivažiavimai nesiskire nuo distriktų, ir man rodosi, kad distriktai labai panašūs į 33 kuopos reikalavimą.

2 § 33 kuopos sumanymų (yra "Tėv." 7 No. 108 pusl.) "Seimą turēt kas du ar trys metai, tuomi sučėdytume daug išlaidų, o nutarimus galėtume atlikt savo organe ir per visuotiną balsavimą". Šito suma-nymo mės nereikalavome kraipyti, kadangi pati kuopa abejojo apie seimų suretinimą.

Kaslink padavimo tos pačios kuopos link biblijos, tai gal drg. Damijonaitis geriaus atsimena, bet man rodosi, kad tas sumanymas buvo teip neaiškiai para-šytas, kad joku budu nebuvo galima jį suprast, ir todėl jį apleidome. Dėl panašių kliučių, netik 33 kp. bet ir kitų kuopų daug sumanymų nėra XXII seimo protokole pažymėta.

Išvengimui rugėnų jė seimui už praleidimą ku-

py sumanymų, aš patarčiau, kad sumanymai būtų aiškiaus rašomi, kad būtų galima juos suprast ką jie reiškia ir kad seimas skirdamas komisiją sumanymų sutvarkymui, duotų jai daugiau laiko. Teipgi aš pritarčiau drg. Bagočiaus sumanymui tilpusiam "Tėv." 10 No., kad centro pirmininkas skirdamas peržiūrėtojus knygų prieš seimą, palieptų tiems pat peržiūrėtojams ir kuopų samanymus sutvarkyt; sumanymus kuopos turėtų atsiųst prieš seimą.

Kuopų sumanymų tvarkymo komisijos narys.

B. Kondratavičius.

Atsišaukimas.

Johnston City, Ill. Aš, 103 kuopos narys S. L. A. atsišaukiu į visas kuopas ir centro valdybą reikalaudamas išrišimo šito reikalo:

103 kuopa bertainineme susiėjime 12 balandžio apkaltino mane už apskelbimą laiško rašyto Juozo Klembaucko kurs rašė musų kuopai prašydamas rinkt jį centro pirmininku. Tas laiškas tapo išduotas T. Astramskui, ir apskelbtas "Lietuvos" No. 8 šių metų. Kuopai reikalaujant mano pasiteisinimo, aš rėmiausi ant S. L. A. įstatų kurie draudžia tokius pasielgimus kokių dasileido vėlionis Klembauskas, bet kuopa to nepaisė ir 8 balsais prieš 6 nubalsavo, kad išreikšt man papeikimą už išdavimą slapto laiško. 11 draugų atsisakė nuo balsavimo ir išreiškė, kad kuopos pasielgimas yra bepraktiškas ir neteisingas.

Taigi dar kartą kreipiuosi prie jūsų draugai ir meldžiu išrišt šitą klausimą ir nurodyt, ar kuopa turi tiesą mane baust užtai kad aš išdaviau Klembausko laišką, ar aš turiu but kaltinamas užtai kad sauguju Susivienijimo įstatus ir ar turi tas likt teiskus katras tuos įstatus laužo. Susivienijimo įstatuose nėra pažymėta baudos už prasižengimus, panašius mano prasižengimams.

103 S. L. A. kuopos narys,

M. Niderštrošas.

Ar steigsime Prieglaudos Namą?

Sumanymas pirkt ukę ir ant jos įsteigti Prieglaudos Namus, pakeltas jau gana senei ir tik dabar mes suskatome tą reikalą apkalbėt jau seimui visai arti esant. Rodosi, kad mes pervėlai pradėjome šitą reikalą gvildent jeigu norime imties už darbo tuojaus po seimo. Šitas reikalas tai nėra mažmožiu, nes reikia jį visapusiškai apkalbėt ir pertikrint visuomenės tą dalį kuri tik ištolo mato Prieglaudos Namu pasekmes ir reikalingumą. Šiandien apie prieglaudą kalbama ne vienodai: vieni mano, kad ta įrėdnė butinai reikalinga ir labai prieinama, kitigi, kad nereikalinga, neprieinama ir negalima ką nors gero išto tikėtis. Žinoma, tą gali tiktai ateitis parodyt, bet jeigu jau šiandien kyla nepasitikėjimai ant tos įrėdnės pastovumo ir užveidėtojo ištikimumo, tai galima manyt, kad pasekmė būtų nekaszinkoke. Apart visoko, mes turime atkreip atidą, kad kaip tos įrėdnės įvykdymas, teip ir jos palaikymas yra labai kėblus ir labai greitai gali

but negalimas. Užsispyrus nupirkt ukę ir įtaisyt viską kas yra reikalingu, imant pinigus iš posmertinės izdo (iškitur juk mes ir negalime imt), mes greitai padarytume skylę Susivienijimo izde, ir tokiu budu, mes besirupindami apie pavargėlius, galime patįs likt pavargėliais, o nupirkta žemė su įtaisymais gali patekt savastin tų pačių kurių ir šiandien yra. Taigi, aš patarčiau, kad tas sumanymas, pirkt ukę ir ant jos steigt Prieglaudos Namus, būtų padėtas į šalį, nes tai yra labai abejotinos pasekmės tos įrėdnės palaikymui, dargi dabar, kada pusė žmonių yra be darbo, bedarbės metuose mums grese pavojus.

Vertėtų atkreip atidą į drg. Pruselaičio sumanymą, kurs sako, kad Susivienijimas turėtų pastatyt namą mieste. Šitam sumanymui butinai reikia pritar, nes tas Susivienijimui yra daug reikalingesnis negu Prieglaudos Namus, ir aš linkėčiau, kad šitas įvyktų. Šito aš nerišu su Prieglaudos Namu ir nesakau, kad pinigai kurie yra suaukauti Prieglaudos Namui, kad būtų sunaudoti statymui namų mieste.

Taigi noriu kelis žodžius pratart apie reikalingumą namo mieste. Susivienijimas auga, auga sykiu ir jo reikalai. Teko man but pas centro sekretorių ir matyt kaip tenai užlaikoma Susivienijimo dokumentai. Apie 200 naujos sistemos knygų, tai didelė kruva; visos sukrautos ant grindų. Teippat daugelis visokių rankraščių ir knygų neturi savo vietos. Blankos sukrautos Kliubo salės kambaryje kurį sekretorius pasiskolino iki seimui; nuo seimo turi viską atsiimt ir dėt kur nori. Sekretorius, žinoma, gaudamas tokią algą kokią šiandien gauna, negali turēt sau atsakančią vietą kur būtų galima užlaikyt raštinę ir spinttas knygų ir kitų davadų užlaikymui, nes jam neleidžia jo sąlygos; jis turi gyvent teip kaip gali. Jeigu Susivienijimas įsteigtų savo namą, čia įtaisytų sekretoriui raštinę ir atsakančių knygų ir rankraščių padėjimą, tada niekas nesivalkiotų ir neprapultų. Sekretorius turėtų tame name gyvent ir todėl nereiktų vīt sus raštus kilnot į kitą vietą kada tik sekretorius tampa naujai išrinktas. Netruksta svarbių raštų ir pas kasierių kurie teippat reikalauja atsakančios vietos. Na, o Susivienijimo knygynas? Knygynas turbūt teipgi gali pasiskųst ant savo "vigados". Nežinome nė kiek tų knygų turime nė kaip jos užlaikomos. Knygių išrenkame be jokios algos. Žmogus tarnaudamas organizacijai, teipgi negali iš savęs pirkt spinttas ir samdyt kambarius knygynui, nes prie to neprieleidžia jo sąlygos. Dargi aprinkus kitą knygių, reikia knygas perkelt kitur, o tas joms nepriduoda sveikatos. Jeigu Susivienijimas įsteigtų savo namą, jeime būtų galima užlaikyt Susivienijimo knygynas kuriame knygos nereikalautų baigt savo sveikatą...

O spaustuvė kaip? Spaustuvė paimta ant trijų metų su išlyga mokėjimo randos po \$20 į mėnesį. Taigi Susivienijimas turi sūkišt į svetimą kišenių per tuos tris metus arti \$1000 tik už vienas sienas, nes kas reikia viduje taisyt, viską reikia taisyt patiems ir

tie taisymai pinigus labai mėgsta... Prie to, Susivienijimui anksčiau ar vėliau bus reikalinga spaudinamoji mašina, kad "Tėvynę" patiems būtų galima spaudinti, nes Susivienijimas niekada neapsiims mokėti už atspaudinimą vieno leidimo arba kas savaitę po \$60 su viršum. Už tuos pinigus Susivienijimas gali nupirkti mašiną ir užlaikyti reikalingus prie jos darbininkus. Bet norint nupirkti mašiną, reikia vietos, nes dabartinei spaustuvei esant ant antrų lubų, negalima jos čia patalpinti, kadangi mašina turi stovėti ant žemės. Rods, čia galima po tuom pačiu stogu gauti jai vietą ant pirmų lubų, bet už tą vietą reikėtų mokėti brangi randa ir tada randa pareitų po \$50 mėnesį. Vienok ir tiek mokant, tai po trijų metų reikėtų iš čia išsikraustyti, nes namas kureme šiandien telpa spaustuvei, nedrįs ilgiau stovėti. Taigi, jeigu Susivienijimas pastatytų namą ir jame patalpintų spaustuve, tai per kiek metų, viena tik spaustuvė savo randa Susivienijimui sugrąžintų įmokėtus pinigus. Namai galėtų talpinti savyje ant pirmų lubų: spaustuve, knygyną, redakciją ir centro sekretoriaus raštinę. Antros ir trečios galėtų būti leistos nuomonės, kas pasukubintų pastatytą namą išvaduoti. Taigi aš patarčiau, kad vietoje Prieglaudos Namų, mes kreiptumėsi prieš šito mierio, o išties neapsiriktumė, nes be Prieglaudos Namų apsiėjome iki šiol, galėtume dar be jo apsieiti ir toliau, nors galėtume palaukti patogesnės progos, kada pradės darbai eit, kada žmonės turės viltį pataisyti savo vargingas sąlygas, tada bus galima ir aukų kiek surinkti, o dabar kęskime, nes kaip sakiau, be Prieglaudos Namų mes apsieiti galime, bet be savo namo kame tilptų mūsų, S. L. A. savastis, mes apsieiti negalime, ir jeigu jį padėsime į šalį šiandien, tai turėsime rytoj vėl jį apkalbėti, nes tas mums butinai reikalingas.

Ant kiek gabumas man tarnavo, kad parodyti kam mums reikalingas namas mieste, tiek nurodžiau, ir tikiu, kad daugelis yra tos mislies. Taigi kviečiu draugus plačiau apkalbėti šitą reikalą, nes seimas jau labai arti ir laiko mažai turime, taigi statykime klausimą: ar pirsime namą mieste, ar steigime Prieglaudos Namą?

V. S. Jokubynas.

Jau daugiau kaip 4 metai nuo kada S. L. A. nariai geidžia turėti Prieglaudos Namą. Tas reikalas vis klibinamas juo tolyn juo labyn. XXII seimas išrinko komisiją suradimui vietos kurioje turėtų būti nupirktas ukė ir ant jos įsteigtas tas Namas. Komisija surado vietą ir persitikrinimui kaip visuomenė geidžia tos įstaigos, pagal XXII Seimo nutarimą, leido visuotinai balsavimu visiems S. L. A. nariams nubalsuoti. Balsavimo rezultatas aiškiai mums parodė 6 No. "Tėvynės", kad nė 3 dalis narių negeidžia to Namų, likusioji dalis tyli, rodos per pirštus žiūri į šitą reikalą, nes suprantama ir matoma aiškiai, kad steigimas ir palaikymas Prieglaudos Namų, yra per sunkus jungas Susivienijimui, Tik vienas žemės

nupirkimas kiek praris pinigų, ogi kur pataisyti triobų, darbininkų algos, padargai ukės apdirbimui, gyvuliai ir daug kitų reikalų. Mēs šitam tikslui turime izde \$3023,94 (dabar jau izde yra \$3277,37. Red.) nupirkimas žemės pagal nurodymą drg. Strimaičio No. "Tėvynės" parsieitų \$13000, taigi nuperkant tik tai žemę jau turėtume užtraukti skolos \$9976,06. Bet iškur mēs skolą atmokėsime? Ar iš posmertinių izdo? Teip, posmertinių izde turime dailių pinigų, bet jeigu juos padalysime kiekvienam nariui proporciionališkai, tai kiekvinas narys gaus vos po \$4. Taigi pažiūrėjus iš sitos pusės, mēs aiškiai pamatome, kad pinigų iš posmertinių izdo negalime niekam skolinti nes labai mažai jų turime, ir jeigu aplankytų kokia nelaimė ir reikėtų išmokėti kelioliką posmertinių, tai turėtume pusėtinai pasiraivyt, o jeigu turėtume dailios skolos prie to, tai ir visai mums būtų siaurai. Apart nupirkimo žemės kuriai jau mēs turėtume žymę skolą užsitraukti, juk yra dar ir daugiau reikalų kurie pinigus tik ryja ir ryja. Čia nors trumpai noriu parodyti išlaidas kokios man rodosi turės but neišvengtinos:

Pertaisymas triobų kokios šiandien yra ant komisijos surastos ukės (nes žinoma jos nėra tinkančios prieglaudai)

	\$300
Alga (dviem. ukės ir priegl.) užveizd.	105
Gydytojas	60
Gydytojo aparatai	200
Naminiai baldai	300
Padargai žemės dirbimui	900
Pavargėlių drabužiai	150
Darbininkų algos	145
Gyvuliai ir pašaras	800
Smulkios išeigos	30

Sykiu \$2,690

Taigi tiek mums reikia pinigų tuojaus po žemės nupirkimui. Nupirkimui žemės mums dar truksta \$9,976,06, viso mūsų skola turėtų pasiekti \$12,666,06.

Čia aš apskaičiau tik tai paviršium, bet galima tikėtis, kad šitos skaitlynės dar toli neužtektinos. Užsitraukus tokę skolą ir neturint pašalinių įeigų, išbrist kuomet nors iš skolų nē mislies nebutų. Tegul nariai ir sumokėtų \$796,30 mokėdami po 10 c. per metus, tai visgi tas nežiūrima. Iš ukės negalima nieko tikėtis, nes svetimoms rankoms viską vartant, niekas netarpsta. Aukų teipgi negausime daugiausiai, tai iš šito galima spresti apie pasekmes tos įstaigos užsilikymo. Taigi draugai ir draugės, apsvarstykime gerai šitą dalyką ir apsižiūrėkime, kad nepriskubintume Susivienijimui grabą.

Iš savo pusės aš pritarčiau drg. J. S. Pruselaičiui, kad vietoj Prieglaudos Namų, pirtume namą lietuviais apgyventame mieste, kur būtų galima patalpinti Susivienijimo centrą ir spaustuve. Iš to turėtume dar pelno šiek tiek. Jeigu mums rupi pavargėliai, tai mēs galėtume įsteigt fondą sušelpimui tokių pavargėlių kokiem mēs norime įsteigt prieglaudą, o tada be abejonės mēs geriaus laimėtume.

B. Kondratavičius.

Nuo centro sekretoriaus.

Dieną 11 kovo šių metų, yra gauta mokestis nuo 1 kuopos S. L. A. už organą \$36,50 ir vaikų skyriaus 50 c., be vardų kuopos narių, per ką nežina kurie nariai tos kuopos yra mokėję. Du kartus rašiau kuopos sekretoriui p. Jonui Gibavičiui reikalaujantis surašo vardų, mokėjusių už organą, bet jokios žinios negavau. Todėl šiuomi viešai atsišaukiu į narius 1 kuopos S. L. A. kad malonėtumete virš minėtą surašą man, kaip greit galima prisiųsti.

Jonas Žemantauskas.

S. L. A. centro sekretorius.

Klaidos atitaisymas.

12 No. "Tėvynės" įsiskverbė klaida. Ant 184 puslapio antrojo špalto, viršutinėje eilutėje pasakyta: 15 mylių nuo Pottsville, Pa., turi but 15 mylių nuo Pottstown, Pa., nes nuo Pottsville yra 68 mylios iki Perkioman Junction.

A. B. Strimaitis.

Laiškas į Redakciją.

Pana, Ill. 10 No. "Tėvynės" tulas Jonelis rašo iš Pana, Ill., buk čia yra "Lietuvių Ukėsų Kliubas". Šiuomi turiu paaiškinti, kad rašėjas gerokai suklydo rašydamas apie tokę draugovę, nes čia jokio Ukėsų Kliubo nėra; yra vien "Lietuvos Ukėsų Pagelbinė Draugystė", o juk tarpe Kliubo ir Draugystės yra skirtumas.

L. U. Dr-tės narys.

Lietuviai Amerikoje.

Du Bois, Pa.

Šitas miestelis su 14,000 gyventojų yra apie 125 mylios nuo Pittsburgo. Tarpe kitataučių randasi ir lietuvių burelis, kurių skaitoma apie 100 šeimynų, vienučių yra nedaug.

Lietuviai čia turi 5 draugystes: Saldzios širdies Jėzaus, su 165 nariais. Šv. Jurgio draug., su 60 narių. Lietuvių Neprigulmingas Kliubas, su 80 narių. S. L. A. kuopa su 23 ir kuopa S. L. R. K. A. su 23 nariais. Apart to, lietuviai turi gana ruimingą salę \$3,000 vertą, be jokios skolos.

Taigi dailiai spindi toks čionaitinių lietuvių veizdelis, bet nesmagu į jį žiūrėt, kad nerodo jokio gyvumo. Ant tokio lietuvių burelio ir draugijų skaitliaus, dar nė kartą čia nebuvo jokios prakalbos, kas kituose miestuose gyvenantiems lietuviams nenaujiena. Kartais pakalbini vieną ar kitą parengt kokias nors prakalbas, tai tas tuojaus atsako, kam girdi, tos prakalbos, kad aš ir teip viską suprantu.

Dabar čia kilo nesutikimai kn. A. Šimkevičiaus su parafijonais kurie butinai užsigeidė prašalinti savo

kleboną. Komitetas du kart buvo pas vyskupą, bet vis nieko nelaimėjo. Galiaus nuspręsta važiuot į Washingtoną pas popiežiaus delegatą. Delegatas turbūt vyskupui liepė, kad šis prižadėjo Šimkevičiaus vieton duot kitą kunigą, bet liepė visiems atlikt išpažintį.

A. Akramavičius.

Torrington, Conn.

Šitas miestelis nedidelis, turįs 15,000 gyventojų tarpe kurių randasi ir lietuvių burelis. Lietuviai čia turi šv. Vincento draugystę ir S. L. A. kuopą, prie kurios laikosi nedidelis burelis mūsų vientaučių. Šeip lietuviai gyvena neblogiausiai, tiktai vienas pas juos paprotis nedailus; pakalbinus kurį nors nepriklausantį prie Susivienijimo, tuojaus šiaušiasi ir Susiv. visai pardo. Sako, kad katalikams "griekas" prigulėt prie tokių organizacijų kaip Susivienijimas, nes tai esą bedieviška organizacija.

Jau reiktų mūsų broliams bent kartą pamest šituos papročius ir rišties į vieną stiprų ryšį, reiktų pasirupint, kad jau nors kartą išnyktų tokie nesusipratimai iš mūsų tarpo.

Sugrįžęs iš Alaskos.

Gilberton, Pa.

Čia gyvena gana didelis lietuvių skaitlius, galima manyt, kad čia jų nėra mažiaus kaip svetimtaučių. Darbų čia kitokių nėra vien anglių kasyklos.

Iš draugovių čia turima 70 kuopą L.S.S. 39 ir S. L. A. Ši pastaroji labai pasekmingai laikosi ir jau yra šį-tą veikusi tautos labui; pirmiaus jį parengdavo balius kurių pelną paskirdavo revoliucijai ir Prieglaudos Namui. Pereitą susiejimą rasta dar kuopos išde keliatas dolerių, tai nutarėme dar paaukaut Prieg. Namo fondui; nutarta \$18 tam mieriu nusiųst centr. išdininkui sykiu su bertainine duokle. 12 d. balandžio bertaininiame susiejime išrinkome pasiuntinį į XXIII seimą ir mėginom ką nors nutart Prieglaudos Namo reikaluose, bet kilus ginčams už posmertinę, kam ta turėtų tekt numirus S. L. A. nariui Prieg. Namuose, tai likosi viskas atidėta kitam susiejimui kurs bus 3 d. gegužio.

J. Overaitis.

Herrin, Ill.

Nuo 31 kovo čionaitinėse anglių kasyklose darbai visai sustojo ir negalima žinot kada vėl pradėsime dirbt. Anglekasių atstovai ir kasyklų savininkai susivažiavo į Springfieldą, Ill. taikytis ir atnaujint kontraktus, bet ligi šiol dar nepasisiekė nieko nuveikt, taigi turbūt anglekasiams priseis straikuot ir išsiimt iš kasyklų visus darbininkus, nors ligi šiol dar vis padieniu darbininkai dirbo; apsiereiškus streikui daugelis kasyklų taptų vandenių užsemtos.

11 No. "Tėvynės" tilpo J. Kasparo (Laiškas iš keliuonės); Vienok rašėjas rašė savo keliuonę netelsin-

gai. Jeigu būtų teisingai aprašyta viskas aplink šitą miestelį, būtų gerai, bet matomai drg. Kasparui nerupėjo suteikt teisingas žinias. Drg. J. Kasparas sako, kad jis skaitydamas laikraščiuose apie Herriną užsigeidė su juom susipāžint ir buk jis visai apie šitą miestelį nežinojęs, vienok neteip yra.

20 kovo 1905 m. aš pribuvau iš Pensylvanijos jau drg. J. Kasparą čion radau gyvenant, tik neilgai trukus jis išvažiavo į Westville, Ill. Taigi jau turėjo progą apie jį žinot. Toliaus jis rašo, kad čionaitiniai lietuviai apšvietime stovi labai žemai, ir laikraščių skaitymu užsijima tik mažuma. Taigi matyt, kad jis ir čia teisybės apsilenkė. Teisybė, kad apšvietimas pakilęs neaugščiausiai, bet ir nežemiausiai, nes laikraščių skaitymu vietiniai lietuviai užsiima neteip siaurai kaip K. rašo. "Tėvynės" čia pareina 14 egz. "Kovos" apie 16 egz. "Lietuvos" 7 "Keleivio" 6 "Vienybės" 4 "Saulės" 7. Teipgi pareina dar po kelis numerius "Kataliko", "Pirmyn", "Dilgėlių", "Darbininkų Vilties", tik viena "Žvaigždė" čia neateina, o šiaip visi laikraščiai. Taigi man rodosi, kad ant šimto lietuvių, laikraščių nepermažai. Teipgi p. K. neteisingai sako, buk už prikasią toną anglių mokama tik 30 centų; teisybė, po mašinoms tiek mokama, bet ant "salat" mokama po 48 centus už toną ir tai mašinos yra tik vienoj kasykloje, o kitos visos dirba ant "salat".

Lietuviai teipgi čia yra susiorganizavę, nes turi dvi kuopas; S. L. A. ir L. S. S. Teipgi yra pašelpo klubas kuris turi 41 narį. Taigi matoma, kad čionaitiniai lietuviai nėra toki kokiais juos J.K. perstato.

J. Mizeris.

Chicago, Ill.

Senei jau dalinausi žinutėmis su guodotinais "Tėvynės" skaitytojais iš mūsų garsios apygardos, Chicago's, o tai vis stoka laiko buvo priežaščia, ir todėl negalėjau, bet dabar negaliu praleisti smagią ir nepaprastą mūsų istorijoje naujieną. 19 d. balandžio, Velykų vakare puikeme, Great Northern viešbutyje, Ratelis apšviestiesnių lietuvių surengė pokilį paminėjimui trijų dešimčių metų literatiškojo darbavimosi L. Šerno (Juozo Adomaičio) arba jubilėjaus raštiškai-kulturiškojo darbavimosi lietuvių naudai.

Apie 8 val. vakare, susirinko į 40 ypatų virš minėtame viešbutyje, kur buvo prirengta vakarienė. Pradėjus svečiams nedrąsiai užimti vietas prie stalo, mandagei užsilaikydami jie pradėjo valgi. Neilgai trukus buvo apreikšta kam šis pokilis parengtas. Čia buvo nuo susirinkusiųjų Ratelio suteikta jubiletui, L. Šernui auksinė plunksna pavidale senoviška, žąsies plunksna, su atsakančiu įrašu, teipgi graži bronzinė stovyla paveiksle moteries laikančios rankose kankles, kurių keliatas stygų nuo įtempimo yra sutrukusios, tai ženklas pridavimo energijos darbe. Paskiaus buvo atsiųsti linkėjimai per laiskus ir telegramus. Iš Scranton, Pa. irgi burelis lietuvių atsiuntė auksinę

plunksną kurioje laikoma rašalas. Scrantono Ratelis išreiškė geriausius linkėjimus. Teipgi buvo atsiųsti linkėjimai telegramais iš New York'o, Boston'o ir Lawrence, Mass. Beto, p. M. Petrauskas ypatingai sutaisęs ant balsų vienas Jovaro eiles paaukavo L. Šernui sukaktuvėms 30 m. jubilėjaus literatiškojo darbo.

Susirinkusieji žodžiais išreiškė savo linkėjimus ir visi teip linksmai, ramei praleido vakarą ir tik 1 val. nakties išsiskirstė, su džiaugsmu, kad pirmu kartu Chicagos lietuvių draugijoje pasirodė teip iškilmingas pokilis.

Sumanymas yra pakeltas, kad sutverti Ratelį apšvietusių lietuvių Chicagoje, kurs tokius, arba tam panašius vakarus parengtų ir apkalbėtų svarbesnius tautiškus reikalus.

Chicagiečiai nesnaudžia; nors dabar bedarbės, vienok praėjus gavienei, pirmą sanvaitę daug yra visokių veikimų. Nedėlioje, 26 d. balandžio net 3 perstatymai. "Kaminakrėtis ir Maluninkas", "Saliamono Sapnas" ir "Vaistininkavimas gydytojo Juozapėlio ir jo pirmžengystė". Visi geidžia uždarbio už savo trusą, bet ką gali uždirtbti tokiam stovyje? Kiek tai lietuviškų dolerių nuskamba į vokiečių kišenes už sales ir aludėms, kiek išmokama čekams ar kitiems svetimiems už muzikas mokant ypatai po \$5 už vakarą?! Bet kada mes susiprasime, kada pasirupinsime svetainę, kada turėsime savo orkestrą? Daug mums visko truksta, daug mes turime mokinties nuo kitataučių, ir duot pelną kol patys solidariškai į vienybę nesueisime.

Daugkintis.

Montreal, Canada.

Darbai labai silpnai kliba, nes vos po 3 dienas sanvaitėje gaunama dirbt, ir tai nevisi; laimingu jaučiasi tas, kurs nors ir tais tris dienas gauna padirbēt, tai vis dar nors sausą plutgalį duonos gali nusipirkt. Vienok šito neskaitant, pažiūrėjus į šalį, galima pamatyt minias žmonių velkančių badą. Šitų tarpe, galima rast ir daug mūsų brolių lietuvių, iš kurių dalis jau 5 mėnesiai kaip yra atvažiavę iš Lietuvos, o dar nieko nedirbo. Nežinia prieš ką čia tokie sunkūs laikai; budavo dar, kad kur ir budavo bedarbės, bet čia vis dar šaip-teip, nebuvo teip blogai kaip dabar.

Lietuviai kurių čia yra pusėtinai skaitlius, neblogiausiai tarpe savęs sugyvena. Čia ateina beveik visi lietuviški laikraščiai, turime ir 4 lietuviškas drstes: šv. Kazimiero draugystę, Kliubą, L. S. S. kp. kuopą S. L. A. kuri žymiausiai auga, nes jau turime netoli 100 narių, o vis didinasi kas mėnesis prisirašant naujiems. Mat žmonės jau supranta, kad S. L. A. yra naudingiausia organizacija. Tik vienas dalykas tai stebėtina, kad Montrealo merginos nesirašo prie Susivienijimo; moterių mūsų kuopoje yra 4, bet merginų nė vienos. Amerikoje tankiai matome merginas lenktyniuojant su vyrais, net savo atskiras kuo-

pas turi, o pas mus, kur kas toli nuo to. Geistina yra, kad į ateinantį 148 kuopos susirinkimą, visos lietuvaivės—merginos ateitų ir prisirašytų prie mūsų vienintėlės tautiškos organizacijos — S. L. A.

M. B.

Worcester, Mass.

Nuo 20 kovo 1904 metų gyvuoja čia Lietuvių Ukėsų Kliubas kurio uždaviniu yra, parupinti nariams ukėsystės popieras ir darbuotis politikoje. Minėtasis Kliubas darbavosi kiek galėdamas, net kol savo politikos tikslą suvarė į bonkas, ir šventom dienomis pradėjo darbuotis prie... rudosios politikos. Nariai galėjo naudotis taja politika mokėdami po 7 c. už bonką ir... o, nelaimė! 8 d. kovo šių metų, atpyškėjo policijos vežimas prie salės durių, po No. 96 prie Green gatvės, ir policistai įsiveržė į vidų sučiupo 5 skrynias rudosios politikos. Veltui policistai teiravosi kam tos gėrybės priklauso, niekas prie jų neprisipažino. Policistai susikrovė į savo vežimą ir nupyškėjo.

Worcesterio lietuvis.

Turner Falls, Mass.

Darbai čia pasirodo nebjauriausiai, mat dabar daugumas gauna darbus ant farmų. Kaip žinoma, kad daugybė mūsų vientaučių yra prislėgtų bedarbės našta, tai butų linkėtina čia kad atkeliautų (kuris gali), o ant pragyvenimo vis galės uždirbt.

Tarpe lietuvių čia nieko naujo negirdėt; laikraščius jeigu katras ir turi užsirašęs, nieko naudingo vienok sau nejieško.

Pragyvenimas čia labai sunkus, nes valgomi daiktai nesvietiškai brangūs. Mėsa buvo kiek atpigusi, tai dabar vėl pabrango: kiauliena nuo 11 c. pašoko iki 18, o gyvuliena nuo 10 iki 34 c. Na ir žmogus priverstas atiduot savo sunkiai uždirbtą pinigą kapitalistams, kad kažinkaip nenorėtų.

Vietinis.

Vietnės žinios.

Bostono gyventojai sudėjo nukentėjusiems Chelsea padegėliams \$19,795,36. Iš aplinkinių atsiųsta \$17,490. Susitvėręs šelpimo komitetas surinko smulkių aukų \$3,600. Bostono sąkrovos paaukavo drabužių ir valgomų daiktų už \$1,400.

* * *

Užsibaigė čia lietuviškos šv. Kazimiero draugijos byla. Mat prieš metus šitoje draugijoje kilo nesutikimai tarpe nevienaip manančių narių. Vieni laikėsi įstatų ir nutarimų, kad priklausyt prie S. L. A., kiti tam priešinosi ir norėjo prigulėt prie S. L. R. K. A. Vaidams kilus, paremėjai naujų reformų, su policijos pagalba užgrėbė draugijos čerterį, žymę ir pinigus padėtus į banką, prasidėjo byla. Draugijos turtas su čerteriu ir žyme prabuvo policijos globoje beveik metus, net kol byla užsibaigė šv. Kazimiero (43 kuopos S. L. A.) pusėje, taigi skundėjai pralošė. Nežinė dar kas bylos lėšas turės užmokėt, bet šv. Kazimiero Dr-stė atgavo savo užgrėbtąjį turtą.

Miesto majoras Hibbard padavė miesto tarybai savo projektą kuriame jis sumano, kad iš miesto pinigų butų paskirta \$1,000,000 apsaugoms nuo ugnies mokyklose. Mat visur drebama po baisiam nuotikiui Colinwoodo mokykloje, kur liepsnose pražuvo apie 200 vaikų.

Nauji Raštai.

RYGIŠKIŲ JONAS. "Kolera artinas, pasisaugokite". "Vilties" išleidimas. Vilnius 1908 metai, 8 pusl. kaina 3 kap. Atsiuntė "Vilties" išleistuvė.

VARGŠAS BR. "Saliamono Sapnas". Vargdienio knygynėlis No. 1. Drama vienoje veikmėje. Išleista J. K. Vasiliausko, Chicago, Ill. 1908 m. 28 pusl. kaina 5 c. Atsiuntė J. K. Vasiliauskas.

ENGELS PRIČKUS. Jo darbai ir raštai, versta iš vokiečių kalbos. Spauda "Kovos" Philadelphia, Pa. 1908 m. 54 pusl. kaina 15 c. Atsiuntė "Kovos" išleistuvė.

KAIRUKŠTIS S. "Podręcznik Angielskiego Języka". Turtu ir spauda M. Paltanavičiaus. Worcester, Mass. 1908 m. 63 pusl. Atsiuntė M. Paltanavičius.

Redakcijos atsakymai.

A. J. KUGIUI. "Neapykanta" nebus sunaudota, nes panašei rašė A. Ž., tai to ir užtenka.

V. JUSEVIČIUI. Nė tai Susivienijimo reikalai nė šaip žintutė. Sunaudot negalima.

SHENANDOAHIEČIUI. Ypatiskai su Strimaičių galėtumet teip pasikalbėt, bet per laikraštį, ne. Netilps.

LIETUVIUI. Tai paprastos naujienos ant šio balto svieto, apie jais laikraštyje neverta minėt. Netilps.

BALTMEDŽIUI. Apie tokius atsitikimus neverta laikraštyje minėt. Netilps.

EASTONIEČIUI. Už Tamistos straipsnį reiktų prieš teismą atsakyt, todėl apsisaugojant tokių kilpų, raštelį netalpinsi.

M. M. DOVYDAIČIUI. Tamistos raštelis netilps, nes jis nesiriša su tuom apie ką S. rašė.

PALOČONIUI. Tamistos straipsnelyje persilpni nurodymai ir todėl netilps.

166 KUOPAI. Jusų nurodymai pusiau neteisingi, nes nė Damijonaitis buvo nuo sekretoriavimo prašalintas nė "kraštutiniai" socialistai Susivienijimą boikotuoja. Iš šitokio rašto kiltų vaidai kurie jokios naudos visuomenei nesuteike.

Ant reikalavimo, raštelį grąžinu.

"Tėvynę" šią savaitę krasa sulaikė dėlei netikrų adrisų šioms ypatoms:

Chicago, Ill. Stankaitis S. Jackus T. Vilson J.
 Hazleton, Pa. Paliukaitis A. Burkauckas J.
 Paterson, N. J. Kizas J.
 Alegheny, Pa. Meškauckas J. Tuskenis C.
 Export, Pa. Juškaitis J.
 McKees Rocks, Pa. Seniunas A. Janukaitis J.
 Shenandoah, Pa. Aličiūtė V.
 Lawrence, Mass. Večkiūtė M.
 Baltimore, Md. Stalba S. Gailiunas M. Balčiunas A.

Telephone 21074 So. Boston.
DR. F. MATULAITIS
 Valandos: 8--10 A. M.; 6--8 P. M.
 Nedėlioms iki 3 val. P. M.
 30 W. Broadway, So. Boston.

Susiv. Liet. Amerikoje Central. Komitetas.

PREZIDENTAS:

V. S. Jokubynas
 318 W. Broadway
 So. Boston, Mass.

VICE-PREZIDENTAS:

J. Tareila
 20 Bridge St.
 Ansonia, Conn.

SEKRETORIUS:

Jonas Žemantauskas
 39 W. Porter St.
 Waterbury, Conn.

KASIERIUS:

J. Skritulskas
 26 Broad St.
 New Britain, Conn.

KASOS GLOBĖJAI:

T. Paukštis
 123 N. Main St.
 Pittston, Pa.

Teofilus Dudas
 921 So. 2-nd St.
 Philadelphia, Pa.

KNYGIUS:

V. Kaunas
 6 River St.
 W. Lynn, Mass.

S. L. A. SĄNARIAI, PIRKITE S. L. A. PARDUODAMAS KNYGAS! 99999

1. Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina 50c.
2. Lietuviška Chrestomatija, pusl. 178 40c.
3. Diedai ir Gražina, pusl. 61 25c.
4. Europos Istorija, puslapių 319 kaina 25c.
5. Gėsinis Jotis, pusl. 38 15c.
6. Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23 10c.
7. Kristilono Donelaičio Raštai, pusl. 131 40c.
8. Konradas Valenrodas, pusl. 24 kaina 15c.
9. Kražių skerdynė, pusl. 77 15c.
10. Kun. Aleksandras Burba, pusl. 29 20c.
11. Kelionė į Europą, pusl. 52 kaina 10c.
12. Kuomi žmonės gyvena? pusl. 56 15c.
13. Lietuviai Amerikoje, pusl. 174 \$1,00
14. Naktys Edwardo Yungo, pusl. 21 kaina 10c.
15. Pajauta, Lizdeikos duktė, I dalis pusl. 155 60c.
16. Padėjimas Lietuvių Tautos, pusl. 55 25c.
17. Per Kytrumą, pusl. 38 kaina 10c.
18. Petras Žemaitis, pusl. 69 20c.
19. Rankvedys Senovės Istorijos, pusl. 76 40c.

Viršminėtos knygos S. L. A. sąnariams yra parduodamos už pusę kainos pigiau negu čia parodyta.

Steliuojant knygas, reikia surašyti ant atskiro lapo kokių knygų reikalaujama, nemaišyti su kitais reikalais ir drauge su pinigais reikia pasiųsti Centrališkam Kasieriui. Kasierius, priėmęs pinigus, nusiųs orderį knyginiui, kuris prišius knygas.

J. Skritulskas.

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. — Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės, ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis (pavedimus raštų) atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiloms. :: Iš tolimesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiskus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS,

26 Broad St.
 New Britain, Conn.
 Telephone No. 550.

Telephonas 7399 Yards.

Dr. A. L. Graičunas

Lietuvių Gydytojas.

3202 S. Halsted St. Chicago

MOKINKIMES PATYS.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$1,25.

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c.

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62.
NEW YORK CITY.

AR NORI TURETI SAVO LOCŅĄ

NAMA?

Ateik pas mus. Mes turime daug namų ant pardavimo ir šimtus lotų ant pardavimo ant lengvų išlygų.

SIMON MACK

212 1-st St., Elizabeth, N. J.

Zenon. Budreckis,

Kostumeriškas Kriaučius.

Siuvame gražiausiai visokias drapanas.

Teipgi išvalome, atnaujiname, išprosimame ir pataisome jas.

222 Broadway, So. Boston

F. A. Yuškauskienė
 Atsakanti Akušerka
Ofisas 30 Broadway
 So. Boston, Mass.

B. P. MEŠKINIS CO.

Užlaikau didelę krantuvę visokių knygų, laikraščių, abrozėlių, gramatomų popierių, trajankos ir tt. Galima užsirašyti visokius laikraščius Amerikos ir užrubėžių. Turiu spaudinamų mašinėlių.

P. O. Box 124.
 14 Interville st., Montello, Mass

Lietuviai pas savuosius!

Tautiečiai reikalaujanti visokiu laikrodėliu, armoniku, skripku, vargonu, drukuojamu mašinieliu, liet. knygų ir kitokių daiktų, visados kreipkitės pas **Damijonaiti** prisiusdami savo adresa su 2c. marke dėl pašto kaštu, o katalioga No. 7 gausitė dykai.

Turiu padirbės speciališkai **Tautiška Žieda**, 10 k. aukso, kaip ant paveikslėlio matosi. Su prisuntimu in namus \$6.75. Steliuojant paduokite teisinga piršto miera. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
 3250 So. Halsted St.
 Chicago, Ill.

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ.

Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kito pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina tik 60c. Galima gauti pas

M. PALTANAVIČIA

15 N. Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS CZAPLIKĄ

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius visada švieži, vynai ir visoki likerai geriausi. Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ar šėip baliams, siunčiamė į namus. Visada gerai.

117, 119 and 121 A Street
 SO BOSTON, MASS.

Lietuviai! rašykite si priė Sus. Liet. A., dauginkit sąnarių ir kuopų skaitlių!...